

IN NOMINE JESU!
DISPUTATIO THEOLOGICA XII.

D E

COMMUNICA-
TIONE IDIOMATUM
ET OFFICIO CHRISTI.

Dei O. M. Auxilio,

In Regia universitate Aboënsi publicè proponenda,

P R Æ S I D E

E N E V A L D O S V E N O N I O,

Q. G. Al. S. S. Theol. Doct. & Prof. P.

R E S P O N D E N T E

J O N A L A U R E N T I I T O R S T N E R L
C I E N S E.

*In Auditorio Superiore & Maximo, ad diem
7. Febr. A. MDCCLXIII.*

A B O Æ,

Impressa à PETRO HANSONIO Acad. Typ.

GENEROSISSIMO AC NOBILISSIMO
Domino.

Dn. ABRAHAMO Ceyonhuswod/
LIBERO BARONI de Ekeberga Domino de Hiel-
marßbergh & Udöön in ditione Nerichianorum,
Wärmelandorum, Noora / Linnes & Philipstadt
Bergs Slagh Satrapæ dignissimo Musarum patrono
optimo Evergetæ ac domino suo
gratiosissimo.

*Exercitium hoc quaecumq; disputatorium
ob summum favorem, cum Magnis beneficijs
Erga me multis modis declaratum, in gratij
animj testificationem.*

Officiose dedicat & Consecrat,

Jonas Torst.

COLLEGIUM THEOLOGICUM
DISPUTATIO SYNOPTICA XII.

De

COMMUNICATIONE IDIOMATUM, UT ET OFFICIO CHRISTI.

PRÆSIDE

ENEVALDO SVEN. Q. G. Al. S. S. Th. D.

& Prof. Publico.

Respond. JONA LAURENTII TORFF NERICCHIO;
Examinanda Aboæ, in Audit. Max. ad diem 7. Febr. A. g. 1663.

T H E S. I.

Sicut Idiomatica sive proprietates immediate sequuntur Naturas; sic quoque unionem & communionem earum actutum insequitur communicatio idiomatum. Quæ phrasis non è Lacunis Scholasticorum principaliter, ut calumniantur Calviniani, educitur; ac si fuisset à Catholicis antiquata; sed fuit & etiamnum manet Biblico - Ecclesiastica, Heb. 2: 14. *Cyrillus de incarn. unigen. ait: Communes facit λόγος cum carne suâ divina sua Majestatis operationes, ut possit etiam vivificare mortuos, sanare infirmos. Conf. quæ in 12. anathematismis profert contra Nestorium, qui in primo suo anathemate impiè negavit Mariam Christi matrem fuisse Θεοτόκον.*

II. Quinimò ita ἰδιωματικῶν duarum in Christo naturarum communicationem docendam esse monstrat Epitome F. C. 9. XII, ne vel cum Nestorio solvatur persona, vel cum Eutychete naturæ earumque proprietates confundantur. Quòd autem hæc communicatio realis sit, propria & vera, tribus argumentis probat declaratio F. C. p. 776. quorum summos apices tangam, æ. Scriptura Christum multa accepisse in tempore affirmat, quæ tamen divina natura habuit ab æterno

B. In specie virtutem vivificandi & potestatem exercendi iudicij Christo datam esse ostendit ex Joh. 5 & 6. propterea quia Filius hominis est. γ. Specialissimè quasi digitum in assumptam humanam naturam intendit scriptura. 1. Joh. 1: 2. sanguis Jesu Christi emundat nos ab omni peccato. Adde Col. 2: 9. in Christo inhabitat omnis plenitudo Deitatis σωματικῶς, quæ vox pondus coeteris firmamenti gravissimum conducit: Non enim modum inhabitationis notat, qui certè corporalis esse nequit, neq; πᾶν πλήρωμα θεότητος, ἐστὶ σωματικὸν τι; sed ipsum subjectum exprimit, carnem nempe ceu proprium Deitatis templum: In S. namq; hominibus & σωματικῶς ἄλλα πνευματικῶς habitat. Ubi ad probandam unionem suffecisset dicere, Deitatem habitare in Christo personalitè; sed & ad demonstrandam proprietatum communicationem, additur σωματικῶς, secundum mentem B. Athanasij:

III. Nota: Modum reciproca communicationis esse diversum: idiomatica humana realitè ac verè de Deo in concreto, non autem de Divinitate in abstracto enunciantur, ut Act. 20: 28. 1. Cor. 2: 8. Contra, divina non solum homini Christo in concreto, sed & humanitati in abstracto difertè attribuuntur, Joh. 6: 1. Col. 1: 22. Heb. 9: 14. Ratio diversitatis est, quod assumentis sit dare potius quam accipere, divinitas quoq; immutabilis, humanitas verò in realem Filij Dei M. tis κοινωνίαν exaltata sit. Unde August. cont. Felicianum, injuriâ sui corporis affectam non fatemur Deitatem, sicut M. te Deitatis glorificatam novimus carnem.

IV. Est autem Communicatio idiomatum actus participationis, quo propria unius Naturæ, per intimam Naturarum communicationem, & περιχώρησιν conferuntur alteri naturæ, in com-

munem possessionem, usum & denominationem, ad opus Redemptionis perficiendum. Ex mente B. Dn. D. Joh. Scharfij in dict. *Χριστολογία* A. 1653. Conf. Heb. 2: 17. c. 5: 2. Ioh. 17: 2. 4. 5. 10. Matth. 9: 6. Col. 1: 19. 20. 22. &c.

V. Tria communiter communicationis idiomatum genera à Theologis nostris recenferi solent. Quorum Primum, desinente concordia, est, quando ea, quæ unius tantum naturæ propria sunt, alteri naturæ non seorsim, quasi separata, sed toti personæ (quæ simul Deus & homo est) attribuantur. E. G. Filius Dei natus est ex Mariæ virgine, Luc. 1: 35. Filius Dei genitus est ex semine Davidis secundum carnem, Rom. 1: 3. Deus proprio Filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, Rom. 8: 32. Filius Dei tradidit semetipsum pro me, Gal. 2: 20. c. 4: 4. Filius Dei Natus est ex muliere, Item: Filius Mariæ est Filius altissimi, Luc. 1: 32. German Davidis est Jehova, Jer. 23: 6. Hic homo vere Filius Dei erat, Marc. 15: 39. Nota: in hoc genere Scriptura vel exprimit vel subintelligit particulas limitantes, & distinctivas, quales sunt: κατὰ, ἐν, διὰ, ἐξ, ut Act. 2: 30. Rom. 9: 5. Eph. 2: 14. Col. 1: 22. Heb. 9: 12.

VI. Hujus generis tres modi sunt. α. σύναμφοτερισμῶ, ubi in subiecto occurrit concretum personæ, sive vox utramq; naturam comprehendens, ut Christus est antequam Abram fieret, Joh. 8: 58. Christus tentatus erat in deserto, 1. Cor. 10: 9. In Christo omnia creata sunt, Eph. 3: 9. Christus ex lumbis Davidis est, Act. 2: 30. Christus mortificatus est carne, 1. Pet. 3: 18. Christus est passus carne, c. 4: 1. β. ἰδιοπόησις vel ὀικείωσις, appropriatio, quæ iuxta Epit. F. C. p. 607. §. 8. alterum hujus generis membrum constituit, Est quæ λόγῳ, sive Filio Dei, humanam naturam in unitatem suæ personæ assumendo, illius

quodq; idiomata, actiones & passionēs sibi verè & realitèr ap- propriavit. ut Dominus gloriæ est crucifixus, 1. Cor. 2: 8. Deus suo sanguine redemit ecclesiam, Act. 20: 28. Filius Dei natus est ex semine David, Rom. 1: 3. Verbum caro factum est, Joh. 1: 14. Deus est manifestatus in carne, 1. Tim. 3: 16.

VII. Differunt autem hæc duæ propositiones: Christus est passus, & Filius Dei seu Deus est passus; quia in priore, subjectum propos. totam personam, quæ simul Deus & homo est, denotat: in post. subjectum, totius personæ naturam alteram formalitèr, sed in concreto designat.

VIII. γ. Ἀνθρώπου ἢ Ἀλλοίωσις est prædicatio realis, quâ proprietates naturæ unius, alteri naturæ unitæ attribuitur reciprocè, ut de Deo humana, & de homine divina prædicentur in concreto. E. g. Filius Mariæ est creator cœli & terræ, Filius Dei est passus, est mortuus &c.

IX. Observa: Magnum esse inter Ἀλλοίωσιν hæc, & Zvinglianam discrimen: Nostra enim est distinctiva: Zvingliana verò exclusiva, h. e. partiæ limitantes, secundum nos, naturas earumq; proprietates distinguunt: secundum Zvinglium verò, naturas cum proprietatibus suis à se invicem excludunt, & prædicationes efficiunt merè verbales & nominales, seu ut rectius loquamur, planè falsas.

X. Quia 1. si actiones & passiones Christi separantur, ut naturis tribuantur seorsim, mox unitas personæ solvitur. 2. Quia si nuda humanitas passa foret, frustra-nea esset incarnatio Filij Dei. 3. Quia si sola humana natura passa, falsa foret hæc: Deus est passus, Christus est passus &c. Atqui has veras esse toto nisu asseverat SS. a. E. Licet enim concedatur, solius humanitatis proprietatem esse pati & mori; quia tamen hæc caro non est sui ipsius caro, sed ipsius Dei vivi caro, idcirco non solam humanitatem, sed personam passam esse Catholica & Christiana fides rectè statuit, quod non solum contra Calvinianos, sed & Iesuitas nonnullos tenendum est.

XI. Secundum genus communicationis idiomatum est, desinente Concilio Calcedonenſi, quâ una natura in Christo agit seu operatur cum communicatione alterius, quod cuiusq; proprium est. Concernit enim rationes officij Christi, ubi persona non agit & operatur in, seu cum unâ, vel per unam naturam tantum: sed potius in, cum & secundum atq; per utramq; naturam. Itaq; Christus est noster Mediator, Redemptor, Rex, Summus Pontifex, caput, & pastor &c. non secundum unam naturam tantum, sive divinam sive humanam; sed secundum utramq; naturam, F. C. p. 773. Conf. Job. 19: 25. Esa. 48: 12. c. 59: 20. Ezech. 37: 24. Heb. 4: 14. Heb. 8: 6. c. 9: 15. c. 17: 24. Eph. 1. v. ult. c. 5: 23, Col. 1: 18. Pl. 23: 1. Ezech. 34: 23.

XII. Hoc genus, juxta F. Conc. quæ ordinem doctrinæ observat, est Secundum, licet ordine naturæ sit Tertium, quippè ex reliquis duobus, *ιδιόποιήσει* nimirum & *μεταδόσει* quasi compositum esse videtur, & à veteribus *κοινοποίησι* vel *κοινοποιήσις* ac *περίφρασις* nominatur; item *κοινωνία ενεργειών* καὶ ἀποτελεσμάτων, communicatio operationum & operum, seu *ενεργίαι θεανδρική* actiones Dei viriles. Tales actiones & opera *θεανδρώπε* sunt omnia, quæ ad ejus officium spectant; qualia sunt: Redemptio generis humani; expiatio peccatorum, destructio Regni Satanæ, justificatio, sanctificatio, salvatio, intercessio, miraculorum patratio, revelatio voluntatis divinæ, vocatio, defensio Ecclesiæ, Dominatio in medio inimicorum &c. Gen. 3: 15. Semen Mulieris conteret caput serpentis. Jer. 23: 6. c. 33: 16. Jehovah justitia nostra. Luc. 9: 56, Filius hominis non venit animas perdere sed salvare. 1. Tim. 2: 5. unus Deus, unus & Mediator Dei & hominum, Homo Christi.

stus Jesus. 1. Joh. 3: 8. In hoc apparuit Filius Dei, ut dissolvat opera diaboli.

XIII. Rectè hic Christus dicitur agere secundum utramq; naturam, adeoq; etiam secundum naturam humanam, non tantùm ex ipsa proprietate naturali, sed etiam ex potestate divinâ, ipsi per unionem comunicatâ. Damasc. L. 3. de O. F. c. 15. seqq. contra *lesuitas* & præcipuè *Stancarum*, disputantes Christum esse Mediatorem salutem secundum naturam humanam, ut *Osiand. sec. divinam.*

XIV. *Officium* Christi triplex est: 1. *Propheticum*, quo Christus nobis revelavit Dei voluntatem de nostra salute, Deut. 18: 15. Joh. 6: 14. Act. 3: 22. 2. *Sacerdotale*, quo ceu unicus Mediator, Deum toti humano generi reconciliavit, satisfaciendo divinæ legi, & intercedendo apud Deum, Ps. 110: 4. Zach. 6: 12. 13. Heb. 9: 12. *Satisfactio* complectitur impletionem legis perfectissimam, cum *activam*, explicando ac faciendo eam, Matth. 5: 17. Rom. 5: 19. c. 10: 4. Gal. 4: 4. Tum *passivam*, passiones sustinendo infernales & temporales, ac tandem moriendo, Ps. 22: 2. 3. Matth. 27: 46. Luc. 22: 44. Rom. 5: 6. *Nota: Distingvi sic obedientiam Christi potius quam dividi, juxta B. Menzerum; in ipsâ morte enim fuit virtus activa: dedit namq; semetipsum ἀντίληρον ὑπὲρ πάντων, 1. Tim. 2: 6. Quod in ipso agone consummavit.* 3. *Regium* officium est, quo Christus, Θεὸς ὁ ὄντων, gubernat omnia in cælo & in terra, imprimisq; defendit Ecclesiam suam adversus portas inferorum, Ps. 110: 2. Luc. 1: 33. Joh. 18: 36. Unde Regnum α. *Potentia* pertinet ad omnes creaturas. β. *Gratia*, fideles homines concernit. Et γ. *Gloria*, quod vel *justitia* dici meretur, propter judicium impiorum, vel *misericordia*, propter salutem Electorum.

XV. *Tertium genus communicationis idiomatum est, in quo ὁ λόγος, sive Filius Dei, assumptam carnem, præter & supra naturales illius proprietates & dona creata, in veram & realem proprietatum & operationum divinarum κοινωνίαν evexit, & quæ sibi propria sunt, eidem verè & realitèr communicavit.* Etenim ut E. C. ait: *Humana natura in Christo, eam ob causam & inde adeò, quod cum divinâ naturâ personalitèr unita est, præter & supra naturales, essentielles, atq; in ipsâ permanentes humanas proprietates, etiam singulares, excellentissimas, maximas, supernaturales, impervestigabiles, ineffabiles atq; cælestes prerogativas Majestatis, gloria, virtutis ac potentia divinæ super omne, quod nominatur, non solum in hoc seculo, sed etiam in futuro, acceperit.* p. 774. Conf. Dan. 7: 13. 14. Matth. 11: 27. c. 28: 18. Joh. 3: 34. Joh. 5: 17. Eph. 1: 20. &c.

XVI. A veteribus dictum est μετὰ ποίαν, à Greg. Nyss. μετὰ ἀδοσίαν, θεώσεως, βελτίωσιν, ὑπερφύωσιν etiam ex Phil. 2: 9. seu communicatio Majestatis. Quodq; hodiè à Jesuitis & Calvinianis summoperè impugnatur.

XVII. Fundamentum hujus communicationis indicat Epit. E. C. his verbis: *Credimus, docemus & confitemur, Filium hominis ad dextram Omnipotentis M. t̃s & virtutis Dei REALITER, h. e. verè & reipsâ secundum humanam suam naturam esse exaltatum, cum homo ille in Deum assumptus fuerit, quamprimum in utero matris à Sp. S. est conceptus ejusq; humanitas jam tum cum Filio Dei altissimi personalitèr fuerit unita.* p. 608. §. 10.

XVIII. Etenim per hanc unionem personalem, ut de fundamento loquar ex verbo Dei, Germen Davidis est ipse Jehova Jer. 23: 5 Filius Mariæ est Filius altissimi, Luc. 1: 32 Filius hominis est Filius Dei viventis, Matt. 16: 13. 16. Conf. Rom. 1: 3. 1. Cor. 15: 47. Secundus homo est Dominus de celo. &c.

XIX. Nota: Differre hoc tertium genus à primo, α . Quia in primo, licet humana natura propria de divinâ naturâ in personâ efferantur: divina tamen natura nihil neq; perfectionis nequè imperf. accipit: in hoc tertio g. humana natura à divinâ accepit gloriam & ab ea perficitur. β . In primo g. communicatio quidem est Realis, sed fit in personâ, non in alterâ etiam, divinâ scilicet naturâ, h. e. ut in abstracto de Divinitate humana prædicentur. In tertio v. g. fit communicatio *M. tis* Realitèr non in personâ tantùm, sed in assumptâ naturâ, sine tamen omnî vel confusione, conversione vel exaquate.

XX. $\epsilon\nu\epsilon\rho\gamma\eta\tau\iota\kappa\acute{\alpha}$ Divinitatis Idiomata humanitati appropriata celebriora sunt seqq. 1. Omnipotentia, Matt. 28: 18. Heb. 2: 8. 2. Omniscientia, Col. 2: 3. Joh. 2: 25. 3. Vis vivificandi, Joh. 6: 51. I. Cor. 15: 45. 4. Potestas remittendi peccata & exercendi judicij, Matth. 9: 6. Marc. 2: 10. Luc. 5: 24. Joh. 5: 27. 5. Cultus adorationis, Phil. 2: 9. & 10. Heb. 1. 6. 6. Omnipræsentia, Matth. 18: 20. Eph. 1: 23. c. 4: 10. Matth. 28: 20. Hujus postremi virtute dicti, utriq; naturæ omnipræsentiam convenire, carni scilicet & $\lambda\acute{o}\gamma\omega$ probatur hoc Syllogismo: Quidquid est officij Christi $\alpha\pi\omicron\tau\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\sigma\mu\alpha$, id competit ei secundum utramq; naturam. At discipulis Prædicantibus Evangelium per totum orbem, suâ totâ Personâ, gratiâ & opere adesse, benedicere ut fructum ferant, eos sustentare ac potenter defendere, est officij Christi $\alpha\pi\omicron\tau\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\sigma\mu\alpha$. E. Major in Regulâ Concil. Calced. ante laudatâ & è verbo Dei extractâ fundatur. Minor est extra controversiam. Capiat ergo spiritus Calvinianus, carnem Christi actu essentialitæ stetisse in oliveto; actu v. existentia esse ubiq; , ascendisse supra omnes cœlos, ut omnia impleret,

Ad

Ingeniosâ virtute præstantissimum Juvenem,
DN. JONAM LAURENTII TOR-

SKIUM, Nericiâ Suecum, publicè disputaturum.

CHRIſTUS & ingressus libri sit & exitus; ut qui
Omne pium meritâ fronte coronat opus.

Si Christum discis satis est, si cætera nescis;

Si Christum nescis, scire tuum nihil est:

Quæ quia nota tibi est veneranda scientia, *Torski,*

Doctior inde cluis quovis *Aristotele.*

L. Mg.

P R Æ S E S.

Ad ornatissimum

DN. JONAM Torsk/ *popularem & amicum sincerè dilectum Dissertationem hanc defensurum.*

PUBLICA dum scandis respondens pulpita JONA
Cristi naturas enucleare volens,

Propria perpendisq; Homini divina tributa

Rem profers dignam laudibus eximijs

Quomodo te monstras artes coluisse benignas

Sacrarum rerum fonte bibisse sacro

Pergas sic semper divinos spargere flores

Astripotens Dominus faxit ab alto Deus.

PETRUS B. SCHEPHERUS

Nericiâ Suecus.

Naturam Christi humanam subsistere monstras
Non per se solam, sed Deitate λόγῳ

Divina

Divina atq; doces idiomatica caelitus esse

Humanae carni tradita mirifice

Hac dum vera probas discurrens Sympatriota

Officio dignam rem facis ecce tuo

Quid prodest plures hoc tempore condere versus

Proficias opto, vive valeque diu.

Properanti calamo gratula-
bundus adjecit

BENEDICTUS WALLENIUS.

Iuveni eruditione conspicuo virtutibusq; exornatissimo

ac praestantissimo Respondenti

DNO. JONÆ Zorff amico dilecto de materia ardua
disputanti Φιλadelphίας ἐνεκα addidit

IMpigris ager ut qui semper bobus aratur
Fert segetes, ac non tribulos, spinasq; meras; sic
Ingenium jam qui studiose perpolit arte
Per tribulos spinasq; reportat commoda mille
Ingenium pariter sic dum tu perpolis arte
Commoda per tribulos ac spinas multa reportes
Opto ut optatam cursu contingere metam
Possis, gratulor ergo tibi sic calcar & addo
Ut pariter liceat rectè pertexere telam
Inceptam decus hinc patriæ haud vulgare re-
dunder.

ERICUS I. Hoffell

Austro Finno.